

Gerda van Wageningen

*Liefde zoekt
altijd een weg*

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

Hoog in de diepblauwe lucht cirkelden een paar vogels. En ergens achter de meer dan twee meter hoge agaveplant sjirpten de krekels. Het geluid ervan overheerste alle andere geluiden die tot Sonja Meijerink doordrongen. Die andere geluiden kwamen van verre. Ginds, aan de andere kant van het rotsige Spaanse strandje, klonken opgewonden stemmen. In het bijna lauwe water dreef het luchtbed, waarop ze haar dochter Angela wist, die de grootste pret maakte met een paar jongens die ze hier op vakantie had leren kennen. Ach, het kind was zestien, dus het hoorde er zo bij.

Sonja opende haar ogen en staaarde met haar handen boven de ogen naar de vogels. Ondanks de wind was ze toch bezweet. Ze begon ernaar te verlangen zich eveneens in dat heerlijke water te wagen. Traag kwam ze overeind. Kijk, nu werd Angela door een van die jongens van het luchtbed getrokken. Ze gilde luid toen haar warm geworden lichaam met het water in aanraking kwam. Sonja grinnikte. Eigenlijk leek het helemaal nog niet zo lang geleden, dat ze zelf zulke spelletjes speelde.

Met haar tenen viste ze naar haar slippers. Sonja hield niet zo van het rotsige strand. Zand was weliswaar hinderlijk omdat het overal aan je lichaam kleefde en in je eten kwam, maar het was altijd heerlijk met je blote voeten in het zand langs de waterlijn te lopen en dat kon hier niet. Ze waren nu tien dagen in het noorden van Spanje, de eerste vakantie sinds... Kom, ze moest hoognodig het water in.

Het proefde zilt aan haar lippen. De kalme golfslag deed je je zorgen vergeten, je kon je op het water laten meedeinen, meevoeren in de grote levenszee, waar steeds een andere golf je rust verstoort. Als de ene golf voorbij was, kwam er altijd een volgende. Net als je dacht dat je je problemen overwonnen had, kwamen er weer nieuwe zorgen. Het leven was net als de zee.

‘Hé mam, slaap je?’ Er klonk geblas van water en Sonja begon te zwemmen. Even had ze zich overgegeven aan het ritme van het

grote leven, van de oneindigheid. Ze was beslist in een dromerige stemming vandaag. Ze keek op en zag hoe Mark, haar veertienjarige zoon, door het water naar haar toe crawlde. Hij beheerste de slag nog niet perfect. Zijn sterke jongenshand omvatte haar enkel. Lachend sputterde ze tegen, maar ze kon niet meer voorkomen dat ze onder water werd getrokken.

‘Ziezo,’ klonk zijn overslaande stem voldaan. Mark had sinds twee maanden de baard in zijn keel. Hij was het laatste jaar erg lang geworden en tot zijn niet geringe trots was hij nu twee centimeter langer dan zijn moeder, die toch ook niet tot de kleinsten behoorde.

Toen ze sputterend en proestend weer boven water kwam, keek ze in zijn stralende jongensgezicht. ‘Wat is het hier heerlijk, hè mam?’

‘Zeker,’ beaamde ze. Het was de eerste keer dat ze met haar kinderen op vakantie was, sinds de scheiding twee jaar geleden een feit was geworden. En dat dankzij het feit dat er een ongetrouwde tante was gestorven, die haar drieduizend gulden had nagelaten. Ze had er geen moment over gearzeld hoe ze dat onverwachte extraatje zou gaan besteden. Zelf had ze het eigenlijk niet zo op de drukke Spaanse stranden in het hoogseizoen, maar het reisdoel was de keuze van de kinderen geweest en natuurlijk had ze zich daarbij neergelegd. Nu ze eenmaal hier was moest ze toegeven dat het prima beviel. Ze hadden een gezellig appartement vlak bij het strand. In de nog koele ochtenduren gingen ze inkopen doen, of ze bezochten de een of andere bezienswaardigheid in de omgeving. Het was voor hen alle drie de eerste keer dat ze zover van huis waren. Als het middageten een beetje gezakt was zochten ze doorgaans het strandje op, om daar tot een uur of zes te blijven.

En dan die avonden! Die heerlijk zachte Spaanse avonden, vol geuren en vol geheimzinnige aantrekkingskracht, zelfs Sonja onderging dat, hoewel ze allang geen romantische tiener meer was. Soms zaten ze urenlang in zo’n klein, sfeervol restaurantje of ergens op een heerlijk terras, soms slenterden ze wat heen en weer, onder

de palmen of langs de heerlijk bloeiende lavendel aan de kant van de weg. De dagen vlogen om, dacht ze spijtig.

Sonja spoedde zich weer naar haar plaatsje onder de parasol en begon zich zorgvuldig af te drogen. Haar ogen zochten Angela, die nu druk praatte met de lange, blonde jongen die steeds om haar heen hing. Het viel haar op dat het steeds dezelfde jongens waren, die om haar dochter heen zwermde. Misschien werd het zo zachtjesaan tijd om eens wat meer over hen te weten te komen?

‘Weet jij hoe die jongens heten?’ vroeg ze aan Mark, toen die even later een blikje limonade kwam halen.

‘Dat zijn Roderik en Arend van Suydendorp. Ze zijn hier ook op vakantie.’

‘Ja, dat had ik al begrepen,’ antwoordde Sonja droog. ‘Ik heb de indruk dat ze nogal in Angela geïnteresseerd zijn.’

‘Arend wel. Hij is al achttien. Roderik is net zo oud als Angela, maar je kunt nog tof met hem spelen.’ De spijt in zijn stem getuigde van de teleurstellende ontdekking dat zijn zusje, het speelkameeradje van vroeger, ineens te groot was om met hem te spelen.

‘Angela is stapel op Arend,’ klonk zijn jongensstem afkeurend zodat Sonja moeite had om niet in lachen uit te barsten. ‘Ja, zo gaat dat.’

‘Ze gaan vanavond naar de disco.’ De jongen keek zijn moeder bij die woorden vorschend aan. Sonja zuchtte. Zou hij jaloers zijn?

‘Wil jij daar ook heen?’

De jongen haalde diep adem. ‘Zeker. Ik zou samen met Roderik kunnen gaan.’

‘Natuurlijk. Ik ben er echt te oud voor.’

‘Je bent nog niet écht oud, hoor mam. Je hebt nog maar een paar grijze haren.’

‘Dank je,’ antwoordde Sonja, terwijl ze opnieuw moeite deed haar lach te verbergen. Ja, als je veertien was, leek achtendertig al een hele leeftijd. En alle pijn en verdriet die ze bij de scheiding had meegemaakt hadden haar vaak het gevoel gegeven stokoud te zijn. Ze glimlachte nogmaals tegen haar zoon.

‘Gaan jullie vanavond maar fijn uit. Ik verheug me op een rustige avond met een aardig boek en een glaasje sangria.’

‘O gelukkig maar.’ De jongen sprong op alsof hem een zware last van de schouders was genomen. Peinzend staarde Sonja hem na. Daardoor zag ze niet hoe Arend van Suydendorp Angela achter een rotsblok trok, waar het meisje zich voor het eerst in haar leven door een man liet kussen.

Sonja had slechts aandacht voor haar eigen gevoelens van ontroering. Dat had ze vaker, als ze besepte hoe haar kinderen, zo jong als ze waren, rekening hielden met haar. Angela en Mark hadden ondanks alles beseft dat de laatste jaren voor haar scheiding, en ook de eerste daarna, een hel waren geweest. Sonja nam een slok mineraalwater en stond zich nog een paar momenten toe in het verleden te blijven rondwaren.

Indertijd was ze met Jasper Godefroot getrouwd omdat ze zwanger van hem was. Zo ging dat nu eenmaal in die tijd. Het was op dat moment bij niemand opgekomen, zich af te vragen of een huwelijk wel zo’n goede oplossing was. Ze waren al anderhalf jaar verloofd geweest en zochten naar een huisje. Dat hadden ze pas gevonden toen Angela al geboren was. Sonja slikte iets weg. Ze had er slechts een paar maanden voor nodig gehad om te ontdekken dat haar huwelijk een grote vergissing was. Maar toen was het te laat geweest.

Veertien lange jaren daarna had ze geprobeerd alsnog iets van dat huwelijk te maken. De eenzaamheid in die jaren was vaak ondraaglijk geweest, maar ze had zich altijd voorgehouden dat het allemaal haar eigen schuld was. Desalniettemin had het haar zenuwgestel gesloopt. Ze had een poosje valium geslikt en ze had aan hyperventilatie geleden. Jasper had geen begrip gehad voor haar kwaaltjes, maar zich met volle overgave op zijn werk gestort. Ze waren ten slotte bijna als vreemden geweest, die nog slechts onder hetzelfde dak de nacht doorbrachten. Om op zulke momenten in zijn armen te moeten liggen, was een ware kwelling geweest. Toen ze ten slotte, later dan alle anderen, had vernomen dat hij een

vriendin had, was ze bijna opgelucht geweest.

Vaak had ze zichzelf verweten laf te zijn, omdat ze er niet toe komen kon hem in de steek te laten en met haar kinderen een nieuw leven op te bouwen. Maar huwelijksbeloften, afgelegd voor God en de wereld, legde je niet lichtvaardig naast je neer omdat je gevoelens van liefde waren verdwenen. Ze had er wel vaak over gedacht, dat wel. Maar Jasper had die knoop ten slotte doorgehakt. Hij was eenvoudig vertrokken en Sonja was in dat zwarte gat gevallen. Zelfs al was de liefde er allang niet meer, waren daarvoor gevoelens van onverschilligheid in de plaats gekomen, toch was er dan ineens dat kwellende alleen-zijn.

Maar ook die moeilijke tijd was voorbijgegaan en langzamerhand had ze een zekere opluchting gevoeld. Het gouden koord der liefde was tot een knellende band geworden en van die knellende band was ze door de scheiding bevrijd. Langzaam maar zeker was Sonja zichzelf geworden. Een levenslustige, nog jonge vrouw die best in staat bleek haar kinderen alléén te begeleiden op hun weg naar de volwassenheid.

Goed, ze had de mooie villa moeten verruilen voor een eenvoudig rijtjeshuis. Ze kon zich niet langer een nieuwe auto permitteren, maar ze had toch nog een derdehands wagentje voor de deur, waarmee ze net zo goed overal kwam waar ze wilde zijn. Ze had nog geen baan kunnen vinden, maar ze deed haar best. Ze wist, dat dat niet eenvoudig was, als je al zo lang buiten spel stond. Maar met een beetje passen en meten kon ze best wel uitkomen met haar uitkering. Jasper betaalde de grote onkosten die de kinderen met zich meebrachten, nu ze allebei een scholengemeenschap bezochten. Angela zat op de havo en Mark bezocht vooralsnog het vwo. Hij voelde zich heel gewichtig nu hij het afgelopen jaar Latijn had gehad. Even had Sonja geprobeerd die lessen mee te lopen, gewoon als algemene ontwikkeling, maar de moeilijke taal was haar boven de pet gegaan. Mark had er reuze plezier om gehad. Zelfs in het kleine dorp waar ze woonde, op het eiland Goeree-Overflakkee, was een echtscheiding niet langer een schandaal. De kinderen had-

den er niet onder geleden. Ze bezochten hun vader zo nu en dan, maar niet vaak. Ze hadden het niet zo op de nieuwe vrouw in zijn leven, wat misschien voortkwam uit een onbewust gevoel van loyaliteit ten opzichte van hun moeder.

Sonja rekte zich eens uit. Ziezo. Dat waren genoeg zware gedachten op deze verrukkelijke dag. Voor een paar weken wilde ze zo veel mogelijk alle zorgen van zich afzetten. Het was wel jammer te bemerken dat ze het kennelijk had verleerd om onbezorgd ergens van te genieten.

Onder het eten had Angela het steeds opnieuw over Arend en over de heerlijke avond die haar te wachten stond, totdat het Mark te veel werd en deze bits opmerkte dat ze het nu zo langzamerhand wel wisten. Het rozige meisjesgezicht vertrok even, gekwetst en niet-begrijpend. Ja, dacht Sonja, het leed geen enkele twijfel. Haar dochter beleefde haar eerste vakantieliefde.

Met stralende ogen en verwachtingsvolle blosjes op de wangen vertrok ze die avond hand in hand met haar Arend, op de hielen gevolgd door Mark en Roderik, omdat Arend glimlachend had gezegd dat de broertjes best mee mochten. Er was immers niets geheimzinnigs aan de hand? Zijn eerlijke openheid had Sonja ontwapend, ze had de twee broers Van Suydendorp binnen gevraagd om met elkaar een kopje koffie te drinken. Ze had van allebei de jongens een prettige, stevige handdruk gekregen.

‘Prettig u te leren kennen, mevrouw Godefroot,’ had Arend ijsselijk beleefd opgemerkt. ‘Angela praat altijd zo aardig over u.’

‘Mijn moeder heet Meijerink,’ merkte Angela op, een beetje ademloos en ook wat verlegen.

‘Sinds ik gescheiden ben, word ik liever bij mijn meisjesnaam genoemd. Ga zitten.’

Mark schonk de koffiekopjes vol en Angela presenteerde koekjes. Arend en Roderik praatten ontspannen over ditjes en datjes. Het was duidelijk dat ze een goede opvoeding hadden genoten en zich er niet voor schaamden hun goede manieren in praktijk te brengen. Met sommige schoolvriendjes was dat anders.

‘Vindt u het niet vervelend om de hele avond alleen te zijn?’

‘Integendeel.’ Sonja moest glimlachen. ‘Ik verheug me erop een paar uurtjes rustig te kunnen lezen. Als jullie het maar niet te gek laat maken. Twaalf uur terug, is dat redelijk?’

‘Ja hoor, mam.’ Angela popelde om te vertrekken.

‘U lijkt m’n vader wel,’ merkte de oudste van de twee gebroeders Van Suydendorp op. ‘Dat is ook zo’n boekenwurm.’

Het viertal vertrok, nadat ze nogmaals beleefd een hand had gekregen, doch niet nadat Arend had verteld net als Mark het vwo te bezoeken, terwijl het in de bedoeling lag later rechten te gaan studeren.

Sonja keek het viertal na vanaf het ruime balkon van het appartement. Het was ongelooflijk dat er nog jongelui bestonden als de beide broers Van Suydendorp.

De avond was heerlijk. Niet gestoord door harde stemmen, dreunende radio’s of gekibbel over niet-verstaanbare televisieprogramma’s, zat Sonja op haar terras en las. Pas nadat de schemering was ingevallen en het te donker werd om nog verder te lezen, legde ze haar boek terzijde en staarde ze naar het mensengewoel beneden zich. Haar appartement bevond zich op de tweede etage. Hoog genoeg om geen overmatige last te hebben van het geroezemoes op straat en toch ook laag genoeg om de mensen te kunnen gadeslaan. Ze had een glas sangria op het tafeltje gezet, waar ze zo nu en dan aan nipte. Gelukkig was haar wat weemoedige stemming van die middag helemaal verdwenen. Ze dacht niet meer aan het verleden, maar genoot slechts van het verrukkelijke nu.

De schemering duurde niet lang en maakte plaats voor de heerlijke Spaanse avond, avonden waar ze zich in deze korte tijd al op was gaan verheugen.

Na een poosje besloot ze nog een stukje langs het strand te gaan lopen. In het begin had ze het wel naar gevonden om al die dingen alleen te moeten doen, maar dat gevoel had ze snel overwonnen. Er waren zo veel mensen die van alles alleen ondernamen. Als je

daar niet toe kon komen was je gedoemd om altijd thuis te blijven zitten en dat wilde ze niet.

Ze was nog jong, nog geen veertig. Als God het wilde, had ze nog een half leven voor zich. En trouwen wilde ze niet meer. Ze moest er eenvoudig niet aan denken al die teleurstellingen en ergernissen van een huwelijk nog eens te moeten doormaken. Sonja pakte een licht vestje en trok de deur achter zich dicht.

Ergens in de verte klonk flamenco-muziek. Ze voelde even het verlangen in zich opkomen om ook te gaan dansen. Ze had al in geen jaren gedanst, Jasper hield er niet van, zoals zo veel mannen. En alleen...

Ach, nu moest ze niet opnieuw beginnen. Er liepen meer mensen langs het strandje. Allemaal toeristen, dat was duidelijk. Er waren veel Nederlanders hier, veel Duitsers ook. Dat was een van de redenen waarom ze vroeger nooit in Spanje was geweest. Ze hield niet zo van massatoerisme. Er waren wat haar betreft wel andere landen geweest die ze liever had willen zien, doch de kinderen hadden de voorkeur aan Spanje gegeven. Ongetwijfeld hadden ze in gedachten de enthousiaste verhalen van klasgenootjes. Het was vreemd in een ver land restaurantjes te vinden die typisch Nederlands waren. Zelf prefereerde ze het een stukje het achterland in te gaan, waar Spanje nog echt Spaans was, maar het vertier in de drukke badplaatsen had voor de kinderen natuurlijk zijn aantrekkelijkheden. Angela had haar moeder eens verweten wat saai te worden en misschien had het meisje in dat opzicht gelijk. Er was een beetje wind gekomen. Een vrolijk getingel klonk vanaf de afgemeerde zeilboten, waar de touwen langs de masten sloegen. Overall brandden ondertussen lichten. Er klonk gelach en gepraat. Ze passeerde een terrasje, dat was begroeid met allerlei uitbundig bloeiende planten. Het zag er zo gezellig uit, dat ze besloot er een plaatsje te zoeken en er een poosje te blijven zitten. De avond was zo heerlijk zoel en de kinderen waren voorlopig nog niet terug.

Sonja zocht een stoel op en bestelde wat te drinken. Hier kon je dit wel doen, als vrouw alleen, mijmerde ze. Natuurlijk waren er

een paar mannen die haar onderzoekend aankeken, maar ze deed maar alsof ze er niets van merkte, dan was het snel weer afgelopen. Vroeger voelde ze zich opgelaten in zulke situaties, maar nu niet meer. Op de een of andere manier straalde ze zeker uit dat ze niet lastiggevallen wilde worden. De mannen keken niet langer en Sonja ging wat gemakkelijker zitten, terwijl ze voorzichtig een slokje nam. Heerlijk.

In de verte hoorde ze opnieuw de tonen van de opwindende Spaanse muziek. Een paar ogenblikken sloot ze de ogen en luisterde ze naar het ritme, dat boven het stemmengerozemoes uit te horen was. Als ze weer terug zou zijn, thuis in het kille Nederland en de verwarming weer aan moest omdat de herfststormen losbraken, dan zou ze nog vaak aan deze momenten terugdenken, dat wist ze nu al.

Eigenlijk had ze best trek in ijs. Resoluut bestelde ze een portie. Waarom niet? Ze genoot van de vrijheid om te kunnen doen wat ze wilde.

Het was al bijna elf uur eer Sonja met een voldaan gevoel in het appartement terugkeerde, om er te wachten op de thuiskomst van de kinderen.

Een paar avonden ging het op dezelfde manier door. Angela ging met Arend uit en de twee jongere broers werden goed geluimd op sleeptouw genomen. Natuurlijk zonderde het paartje zich op die avonden zo nu en dan af, dat begreep Sonja ook wel, zonder de plagende toespelingen waarmee Mark zijn zus op de kast probeerde te jagen. Arend leek een modelvriendje te zijn.

Gaandeweg kwam Sonja wat meer over de jongen te weten. Zijn moeder was enkele jaren geleden bij een auto-ongeluk om het leven gekomen, zijn vader was rechter en ze woonden in een oud buitengoed onder de rook van Utrecht. De familie was kennelijk welgesteld en elke dag opnieuw voelde Sonja een blijde verbazing over de keus van haar dochter. Ze wist maar al te goed van haar vriendinnen, hoeveel last het kon geven als dochters op de leeftijd van de verliefdheden kwamen.

Na een paar avonden vond ze het wel wat spijtig alwéér alleen te zitten, maar de derde en laatste vakantieweek was intussen aanbroken en Sonja hield zichzelf voor, dat ze niet moest zeuren.

Angela en Arend liepen nu openlijk hand in hand en ook op het strand wisselden ze tederheden uit zonder zich daarvoor te generen. Soms vroeg Sonja zich af, wat er van de romance zou worden als de vakantie eenmaal voorbij zou zijn. Er was immers niets vergankelijker dan een vakantieliefde? Hoe zou Angela reageren als ze dat ontdekte? De vorige dag had ze erover gesproken dat Arend haar thuis op zou komen zoeken en dat ze in ieder geval bleven schrijven. Ach ja, dat gebeurde meestal, maar als de vakantie dan eenmaal verleden tijd was, veranderde dat wel.

De woensdagmiddag voor het weekeinde waarop ze naar Nederland terug zouden keren was het erg heet, en Sonja was al tweemaal het water in geweest om wat te zwemmen en zodoende wat af te koelen, toen ze zag hoe een vreemde man bij Angela en Arend stond, die aandachtig met hen in een gesprek verwickeld was. Nog nauwelijks had ze dat opgemerkt, of Arend wenkte naar haar en

beduidde dat ze moest komen. Aarzelend liep ze op het groepje toe.

‘Mevrouw Meijerink, ik wil u graag aan mijn vader voorstellen,’ zei de altijd even beleefde Arend.

‘Prettig met u kennis te maken.’ Zijn stem was even diep als die van Arend. Hij was lang en slank, op het magere af. Zijn oudste zoon kon in alles een afspiegeling van hem zijn. Beiden hadden ze sluijk, lichtblond haar, dat weerbarstig over het voorhoofd viel, beiden waren bronskleurig gebruind en zeker een meter negentig lang. Roderik was een heel ander type. De donkerblauwe ogen van Van Suydendorp boorden zich onderzoekend in haar gewone grijsblauwe.

‘Ik hoor niets dan plezierige verhalen over u,’ merkte hij op. ‘Onze kinderen kunnen het kennelijk goed met elkaar vinden.’

Hij was dus ook al even beleefd als zijn zoon, dacht Sonja ironisch. Op het stijve af. Ze kon zich niet herinneren hem eerder op het strand te hebben gezien. Van Arend wist ze, dat de familie een villa had gehuurd in het deftige gedeelte van het dorp, met een eigen zwembad erbij. Er waren ook nog een grootmoeder en een tante meegekomen, die liever winkelden in de mondaine badplaats enkele kilometers verderop. Arend had Angela en Mark een keer meegenomen, het tweetal was bepaald onder de indruk geweest.

‘Ja,’ antwoordde Sonja rustig. ‘Ze hebben veel plezier met elkaar.’ Hoewel het uiterlijk niet te zien was, voelde ze zich slecht op haar gemak. Dit ging allemaal een beetje te gladjes.

‘Mag ik u iets te drinken aanbieden?’ Ze wist zelf niet waarom ze de neiging had om ‘Nee, dank u’ te zeggen, maar zoiets deed je natuurlijk niet. Dus stemde ze minzaam toe en liep ze met de anderen mee naar het terras van het kleine restaurantje dat op het strand stond. Tersluiks nam ze hem nog eens op. Hij zag er rustig en zelfverzekerd uit, maar miste dat overmoedige dat Arend zijn charme gaf. Ja, typisch een rechter, ze kon het zich goed voorstellen. Niet van zijn stuk te brengen door wat dan ook en altijd in de plooi. Omdat het nog vroeg was, liet ze hem een glas sinaasappel-

sap voor haar bestellen. De jongelui praatten druk met elkaar en daardoor viel het niet op dat ze zelf haast niets zei, tot de man zich naar haar toe wendde om haar een paar dingen te vragen. Even, heel even, kreeg ze het gevoel alsof ze in de beklagdenbank stond.

‘Ik heb van Arend begrepen, dat u hier alleen met uw kinderen bent?’

‘Ja, dat is zo. Ik ben gescheiden.’ Ze probeerde zich niet te ergeren.

‘Juist. En heeft u het naar uw zin?’

‘Heerlijk.’ Hopelijk zou hij haar niet van meened verdenken. Je wist immers nooit? Ze nam een slokje en zag vanuit haar ooghoeken hoe Arend Angela in de nek zoende. Een beetje nieuwsgierig keek ze weer naar de vader. Hij had het niet gezien of hij deed alsof. Zijn gezicht had nog steeds dezelfde beleefde, zeg maar rustig uitgestreken uitdrukking. Je zou haast lust krijgen hem eens te knijpen, gewoon om te kijken hoe hij daarop zou reageren. Ijselijk beleefd, waarschijnlijk.

‘Ik dacht dat je met grootmama ging winkelen.’ Arend had eindelijk weer voor andere zaken belangstelling dan voor de schattig verbrande nek van zijn vriendinnetje. Grootmama! Stel je voor. Kon zo’n knul niet gewoon oma zeggen?

‘Tante Melissa voelde hoofdpijn opkomen. Ze bleef liever thuis om wat te rusten.’

‘Poeh. Die heeft altijd wat.’ Dat was Roderik en hij kreeg onmiddellijk een afkeurende blik van zijn vader toegeworpen. Maar Sonja waardeerde zijn eerlijkheid meer dan het beleefde zwijgen van zijn broer. Roderik werd een beetje rood, maar wierp toch een stekelige blik naar de oudere man. ‘Het is toch zo? Ze wil niet naar het strand, maar winkelen. Ze wil niet dit en wil niet dat en ze denkt alleen maar aan zichzelf.’

De emotie deed zijn tint verdiepen, de toch al smalle lippen werden nadrukkelijker op elkaar geknepen en de ogen vlamden. Sonja had er plezier om in alle stilte natuurlijk, want een man als Van Suydendorp lachte je nu eenmaal niet openlijk uit. Die straalde

zelfs nu in zijn shirt en korte broek nog autoriteit uit.

‘Ze heeft nu eenmaal een andere smaak dan jij.’

Oei, het zou haar wel nooit van haar levensdagen lukken om op zo’n beheerste, beleefde manier boos te worden. Even kreeg Sonja de neiging net zo hard te giechelen als Angela en om zich een houding te geven nam ze nog maar een slokje van haar drankje.

‘U gaat zaterdag weer naar huis?’

Sonja schatte hem midden veertig, vanwege de rimpels om zijn ogen en de wat hangende oogleden. Maar zijn haar was nog dik en vertoonde slechts aan de slapen een spoortje grijs. Als hij wat vlotter was, zou het beslist een aantrekkelijke man kunnen zijn.

Van Suydendorp keek haar net zo onderzoekend aan als op het moment dat ze elkaar een hand gaven. Sonja kreeg opnieuw dat onbehaaglijke gevoel, alsof ze gewogen werd. En wellicht ook te licht bevonden?

‘Ja, zaterdag zit onze vakantie erop.’

‘Mag ik u en uw kinderen dan uitnodigen om morgenavond gezamenlijk met ons te dineren?’

Poeh. Zou dat nu wel zo’n goed idee zijn? Maar Arend lachte al. ‘Dat is een prima idee, zeg. Angela, heb je een jurk bij je? Er is hier een heel goed restaurant, waar we ook kunnen dansen. Je hebt toch wel dansles gehad?’

‘Zeker. Stijldansen is op zijn tijd best leuk. Je bent nu eenmaal geen type voor een hamburger met ketchup aan een kale formica-tafel.’

‘Jij dan wel?’ Hij keek een beetje gepikeerd, maar Sonja riep in stilte hoera voor haar dochter. Ze liet zich tenminste niet nodeloos onder de indruk brengen. Mark en Roderik verveelden zich kennelijk zo stierlijk dat ze opstonden om een trimaran te bekijken, die bezig was vlak bij het strand af te meren.

Sonja kreeg het warm en verlangde ernaar een eind te kunnen maken aan dit gesprek. Ze zwom liever gewoon wat in zee. Niet dat ze een allemansvriend was, maar deze stijve vormelijkheid vond ze irritant. Ze mochten dan welgesteld zijn, en voornaam, de

Van Suydendorps waren nu eenmaal haar type niet. Ze hoopte dat het niet te lang zou duren eer Angela in zou gaan zien dat Arend op een dag net zo saai en vervelend zou worden als zijn vader.

Dat diner zou ongetwijfeld een hele zit worden! De romance van haar dochter bleek dus niet helemaal zonder problemen te verlopen.

Doch Sonja had het even wat te somber ingezien. Het restaurant, waar ze de volgende avond heen werd gebracht, was luxueus en straalde een voorname rust uit. Er speelde een trio rustige achtergrondmuziek bij het eten, dat vanzelfsprekend voortreffelijk was. Het was vele jaren geleden dat ze in een dergelijk restaurant was geweest en het was ook niet waarschijnlijk dat ze er snel nog eens zou komen, want voor zulke dingen had ze tegenwoordig geen geld meer. De grootmoeder en de tante waren deze avond eveneens present. De oudere dame, voornaam gekleed en tot in de puntjes opgemaakt, was een echte grande dame. Ze was alleen, vond Sonja in stilte, zo koud als ijs. De tante bleek geen echte tante te zijn, meer een soort vriendin, maar het bleef onduidelijk hoe of wat. Was ze de vriendin van Van Suydendorp zelf, en was men te beleefd om over zoiets te praten? In ieder geval was het een prachtige vrouw, een jaar of tien jonger dan Sonja zelf, maar veel zelfverzekerder, veel wereldser. Ze noemde Van Suydendorp 'Walter, lieverd', tot driemaal toe zodat Sonja er de lachkriebels van in haar keel kreeg. Angela lachte ook, ze dacht zeker hetzelfde, maar het meisje kon haar aandacht op Arend richten en net doen alsof hij zo grappig was.

Mark bleef onwennig op zijn stoel zitten draaien. Hij had nog niet geleerd in dergelijke omstandigheden te doen alsof je je prima amuseerde. Aan Roderik was duidelijk te zien dat hij zich stierlijk verveelde.

Het was al ruim tien uur geweest eer de dessertbordjes werden afgeruimd en ook Sonja kreeg zo zoetjesaan het gevoel een marathonzitting achter de rug te hebben. Mark keek haar steeds opnieuw hulpeloos aan, maar ze kon niet veel anders doen dan

lichtjes haar schouders ophalen. De jongen moest ervan zuchten.

Arend nam Angela mee naar de andere kant van de ruimte, waar gedanst kon worden. Er waren meerdere paartjes op de dansvloer. Zo te zien kon dit alles nog wel even gaan duren en dat was niet zo'n prettig vooruitzicht. Maar Roderik troonde Mark mee, het tweetal verdween en Sonja voelde zich eenzaam en in de steek gelaten bij deze vreemde mensen. De vriendin wilde duidelijk dansen, maar Van Suydendorp leek te aarzelen. Het was voor het eerst dat zijn zelfverzekerdheid even wankelde. Dus knoopte Sonja een gesprek aan met de oudere dame, ze was uiteindelijk zijn gast en natuurlijk kon ook zij beleefd zijn.

'Ik hoop zo, dat mijn zoon binnenkort met juffrouw Joosten in het huwelijk zal treden,' merkte de oude dame enige minuten later op en Sonja knikte beleefd. 'Ze passen goed bij elkaar.'

'Ze wacht al jaren op Walter en is hem bijzonder toegenegen. Maar mijn zoon is zeer voorzichtig. Hij wacht te lang. Zijn vrouw is echter al vijf jaar geleden heengegaan, hij is veel te lang alleen gebleven. Ik zou hem graag gelukkig zien, maar hij luistert niet naar mij.'

De saaie zoon steeg weer enigszins in Sonja's achting. 'Het is jammer voor u. Het zou zeker een passend huwelijk zijn,' antwoordde ze zonder iets van haar gevoelens te verraden.

'Tegenwoordig heeft men heel vaak een relatie zonder getrouwd te zijn,' waagde Sonja even later op te merken, om een onaangename stilte te overbruggen.

'Maar mevrouw!' De oudere dame keek haar bepaald geschokt aan. 'Zoiets zou u toch ook niet doen?'

Het was inderdaad nog nooit bij haar opgekomen. Maar de gelegenheid had zich ook nog niet voorgedaan, waarin ze zoiets had willen overwegen. Na haar ongelukkige huwelijk had ze nooit meer de behoefte gevoeld een intieme relatie aan te gaan met wie dan ook.

Sonja voelde zich van haar stuk gebracht en hakkelde: 'Ik dacht dat juffrouw Joosten zijn vriendin was.'

De afkeurende blik leek haar de grond in te willen boren, en Sonja wist dat ze bij de oudere dame een slechte beurt had gemaakt. Vergeefs probeerde ze een oppervlakkig gesprek over koe-tjes en kalfjes gaande te houden. Zodra Angela van de dansvloer kwam, zou ze te kennen geven dat ze naar huis wilde gaan!

Natuurlijk maakte haar dochter totaal geen haast om naar het tafeltje met familieleden terug te komen. Vergeefs ook vestigde Sonja haar hoop op de beleefde Arend, maar deze smoesde en gniffelde met zijn geliefde en vergat voor een paar momenten zijn altijd zo onberispelijke omgangsvormen.

Natuurlijk voelde Van Suydendorp zich verplicht haar eveneens ten dans te vragen, nadat hij juffrouw Joosten weer had teruggebracht. Met moeite onderdrukte Sonja haar tegenzin en volgde hem naar de dansvloer. Zijn aanraking was licht en losjes, ze had ook niet anders verwacht.

Hij praatte over Arends schoolprestaties en over het feit dat de jongen het komend voorjaar eindexamen moest doen. Zijn resultaten – Sonja had niet eens aan een andere mogelijkheid gedacht – waren uitstekend. Zo langzamerhand was ze erg blij met alle menselijke gebreken van Angela en Mark.

Na een poosje vroeg Van Suydendorp wat zij dacht van de omgang van haar dochter. Nu vond ze het hoog tijd worden om hém eens kritisch op te nemen.

‘Angela is oud genoeg om haar eigen vrienden te kiezen.’ Ze koos voor alle zekerheid de voorzichtige weg. Ze kon de vader toch moeilijk zeggen dat ze zijn zoon te beleefd, te perfect, te gepolijst vond.

‘Hmm. Zo denken niet alle moeders erover.’

‘Om eerlijk te zijn, Arend is haar eerste vriendje. En u zult toch moeten toegeven dat elke moeder liever zo’n jongen ziet, dan een punk met geverfde haren, of een verslaafde, of weet ik veel wat je tegenwoordig allemaal verwachten kunt.’

Hij glimlachte, zowaar! ‘Uw dochter is erg spontaan. Dat is haar grootste charme.’

Meende hij dat nu, of was het zijn beleefdheid die hem Angela spontaan deed noemen, terwijl hij bedoelde dat ze een flapuit was? Want dat was ze.

‘Ja, ze zegt wat ze denkt. Ik denk dat uw zoon daarin haar tegenpool is. Die overweegt zijn woorden zeer zorgvuldig.’ Weer die opmerkzame blik. Wat zou hij denken? Het gebeurde niet zo vaak dat ze daar naar raden moest. Meestal was ze in staat zeer snel te peilen wat de mensen dachten. Maar bij deze man lukte dat niet.

‘Hoe denkt u, dat het straks verder zal gaan met hun vriendschap?’

‘Ik heb er geen idee van. Luistert u eens, mijnheer Van Suyden-dorp, ik weet natuurlijk niet hoe u erover denkt. Maar de kinderen leiden hun eigen leven, maken hun eigen fouten en moeten hun eigen sterke en zwakke kanten leren ontdekken. Als ouder kunnen we ze daarbij begeleiden. Maar niet leiden, tenminste niet in die zin dat we ze aldoor kunnen laten doen wat wij willen. Ze zijn op weg naar de volwassenheid en dat pad leg je nu eenmaal niet af zonder zo nu en dan te struikelen. Dat is niet erg. Daar leren ze van. O, als ouder zou je je kind wel voor alle leed en verdriet willen sparen, maar zo werkt het niet. Je wilt niet, dat je kinderen de fouten maken die jij vroeger hebt gemaakt, je wilt niet dat ze iets moeten missen dat je zelf vroeger hebt gemist. Maar dat alles neemt niet weg, dat je ze toch los moet laten. Hun eigen fouten laten maken, ze zelf laten ontdekken wat ze belangrijk vinden. Dan laat je ze als mens het meeste in hun waarde. Je kunt nu eenmaal niet zeggen: je moet zus en je moet zo.’

Sonja stopte verschrikt. Het was net of gedurende de lange avond de druk steeds meer was toegenomen en die druk ontsnapte nu opeens. Ze was veel te fel geweest. Ze beet verlegen op haar tong. ‘Neem me niet kwalijk,’ mompelde ze ontdaan.

Het bleef lang stil tegenover haar. Automatisch dansten ze verder. Over zijn schouder zag ze hoe Angela een gezicht tegen haar trok. Haar gewone goede humeur keerde weer een beetje terug. ‘Ik bedoelde alleen te zeggen, dat Arend een aardige jongen is, maar

ik wacht maar liever af hoe het in de toekomst uitpakt. Hij is zo'n voorbeeldige jongen dat ik me niet kan voorstellen dat Angela lang geboeid blijft door zo'n toonbeeld van volmaaktheid.'

Het was duidelijk dat Van Suydendorp verbijsterd was. 'Zo heb ik het nog nooit bekeken,' mompelde hij.

'Ik bedoelde er niets onaardigs mee, hoor.'

'Dat begrijp ik. U bedoelt dat Arend saai is. Terwijl ik juist altijd bang ben dat hij iets verkeerd doet.'

'Uw angst is volkomen ongegrond.'

'Denkt u?'

'Ik denk dat uw oudste zoon ontzettend veel op u lijkt.'

'Dus ik ben ook zo'n toonbeeld van volmaaktheid en bovendien een tikje saai?' Voor het eerst was er een sprankje humor bij hem te bespeuren. Onder andere omstandigheden zou Sonja beslist zin hebben gekregen hem een beetje te plagen, maar nu vond ze dat ze toch al veel te ver was gegaan. En zij dorst te zeggen dat ze haar dochter een flapuit vond!

'Dat kunt u het beste zelf beoordelen,' antwoordde ze beleefd en ze voelde zich diep dankbaar omdat juist op dat moment de muziek zweeg.

De trein vertrok in de late namiddag uit Narbonne. Ze waren op hun gemak teruggedreden naar deze stad in Zuid-Frankrijk, waar ze op de autoslaaptrein waren gestapt. Sonja had er oorspronkelijk heel erg tegen opgezien om zo'n eind alleen te moeten rijden, haar wagentje was tenslotte al enkele jaren oud en ze was ook niet gewoon om zulke grote afstanden te rijden. Daarom had ze na lang wikken en wegen haar keuze op deze manier van reizen laten vallen. Ze hoefde dan niet zo lang achter het stuur te zitten en had toch het comfort, de eigen auto voor de deur te hebben om uitstapjes mee te maken.

Ze dacht ineens weer aan de neerbuigende opmerking van grootmama Van Suydendorp. Een afschuwelijke manier van reizen, vond de oude dame. 'Ik heb horen vertellen dat je soms met wild-

vreemde mensen je coupé en dus je slaapruimte moet delen.’

Nu, dat was zo. Er waren drie bedden boven elkaar, aan weerszijden. Mark lag aan hun kant helemaal bovenin, zichzelf in het midden en Angela, die woelwater, onderin. Ze had een beetje liggen snikken, voor ze in slaap gevallen was. Nu droomde ze vast en zeker van het ontroerende afscheid van Arend van Suydendorp. Ze had een schattig zilveren ringetje van hem gekregen, dat ze nu als haar kostbaarste schat beschouwde. Aan de andere kant van de coupé sliep een ouder echtpaar, dat op bezoek was geweest bij hun zoon, die ergens in de Pyreneeën een biologisch boerenbedrijfje had opgezet en daar in de zomermaanden cursussen gaf voor mensen die daarin waren geïnteresseerd. Hij had het er bijzonder druk mee, had de vrouw niet zonder trots verteld. In Nederland had hij van een uitkering geleefd, die had hij nu niet meer nodig. Boven het echtpaar lag een vreemde kerel, die in Toulouse was ingestapt. Hij had een poosje met flessen liggen rommelen en ze hoefde maar even te ruiken om te weten wat daarin had gezeten. Nu snurkte de man luid.

Sonja zuchtte. Ze kon de slaap maar niet vatten. Langzaam kroop de nacht voorbij en pas tegen de ochtend dommelde ze in, om weer wakker te worden zodra de eerste levenstekenen in de trein hoorbaar waren. Voetstappen in het gangpad, gedempt gepraat in een andere coupé, het licht dat door het rolgordijn de treincoupé inscheen. Ze waren inmiddels Parijs al voorbij.

In Brussel stapten ze uit en vandaar was het nog maar een uur of twee rijden naar hun eigen dorp.

Al vroeg in de middag stak ze de sleutel in haar eigen voordeur. Sonja snoof diep de geur op van de natte struiken in haar tuin. Heerlijk, nat, verregend Nederland. Na drie weken Spaanse zon kon je intens van een regenbui genieten.